

JAK SPORZĄDZILIŚMY RANKING

Ranking ROCE oparty jest na analizie wyników finansowych 200 z 500 największych polskich firm, pod względem przychodów w danym roku. Obejmuje tylko te firmy, których dane finansowe są publicznie dostępne oraz firmy, które udostępniły swoje wyniki, wyraziły zgodę na badanie pod kątem zwrotu z zaangażowanego kapitału oraz stworzyły reprezentatywną próbkę w swojej branży. W badaniu wykorzystano dane pochodzące ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz raportów okresowych F01.

Dla celów rankingu, wskaźnik ROCE został zdefiniowany jako stosunek zysku ze sprzedaży do wielkości zaangażowanego w firmę kapitału (określonego jako suma majątków trwałego i obrotowego).

Przyjęcie zysku ze sprzedaży (a nie zysku operacyjnego) miało na celu wykluczenie wpływu jednorazowych zdarzeń, odzwierciedlonych w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych. To właśnie pozostałe przychody operacyjne, głównie w firmach państwowych, zawierają umorzenia zobowiązań publiczno-prawnych, co w przypadku niektórych firm zawyżyłoby wartość wskaźnika, a tym samym zniekształciłoby obraz efektywności zarządzania firmami.

Uproszczenie, zastosowane na potrzeby poniższego rankingu, nie powinno być stosowane w przypadku przeprowadzania szczegółowych analiz efektywności firmy dla celów inwestycyjnych. Może ono spowodować pominięcie w analizach konsekwencji istotnych zdarzeń gospodarczych.

Dla nas, jako autorów rankingu nadrzędnym celem było porównanie firm w metodologicznie spójny oraz obiektywny sposób, co w konsekwencji wiązało się z koniecznością zastosowania pewnych uproszczeń.

CZEGO MOŻEMY DOWIEDZIEĆ SIĘ DZIĘKI ROCE

Aby zrozumieć, w jaki sposób wielkość zaangażowanego kapitału wpływa na efektywność, posłużmy się przykładem:

Wyobraźmy sobie firmę X, która uzyskuje zysk w wysokości 100 zł na sprzedaży 1000 zł oraz firmę Y z zyskiem 200zł na 1000zł sprzedaży. Kierując się 'czystą' zyskownością firma Y (z 20% stopą zysku) wygląda dużo lepiej od firmy X (z 10% stopą zysku). Jednak gdy założymy, że X angażuje 200zł kapitału a Y 500zł kapitału - wskaźnik ROCE dla X wynosi 50% $[100/200]$ a dla Y 40% $[200/500]$.

ROCE pokazuje, że X robi lepszy użytek z zainwestowanego kapitału. Innymi słowy X uzyskuje więcej z każdej złotówki zainwestowanej w firmę.

THOMAS KOLAJA, WŁAŚCICIEL I PARTNER KOLAJA & PARTNERS O ROCE

Skuteczne zarządzanie zaczyna się od jasno zdefiniowanych celów dla organizacji. Istnieją dziesiątki przeróżnych wskaźników, przy pomocy których firmy starają się definiować swoje cele a następnie mierzyć efektywność ich realizacji.

W przeciwieństwie do wielu z nich, ROCE można sprowadzić do praktycznego poziomu. Można go bowiem rozbić na konkretne funkcjonalne obszary działalności firmy.

W naszej praktyce bardzo często sugerujemy Zarządom restrukturyzowanych firm przypisanie poszczególnym jednostkom organizacyjnym odpowiedzialności za podnoszenie ROCE w ich obszarach kompetencyjnych. Powoduje to, że wysiłki poszczególnych menedżerów skorelowane są z ogólnym celem firmy co prowadzi do trwałej poprawy wyników i szybkiego wzrostu wartości firmy.

Posługując się wskaźnikiem ROCE nie można definiować celów dla przedsiębiorstwa w oderwaniu od kosztu zaangażowanego kapitału. Poziom wskaźnika ROCE na poziomie 20% przy koszcie zaangażowanego kapitału na poziomie 5% być może nie jest złym wynikiem, natomiast jeśli kapitał zaangażowany w tę samą firmę miałby kosztować 20%, to z pewnością zwrot z zaangażowanego kapitału nie będzie dla właścicieli zadowalający.